

المستطاب علیک بالزینت روحی و بدنی

شرح نهج البلوغه

جلسه نمود و شش

إِذَا كَانَ الرَّفْقُ خُرْقًا كَانَ الْخُرْقُ رِفْقًا

الْخُرْقُ:

مفردات: الرَّفْقُ:

ترجمه:

کلیدی ترین واژه :

۱. تربیت نسخه پیچی رفتاری نیست. کار تشخیص لحظه به لحظه است.

۲. تربیت موفق ارزش مدار اما دارای روش انعطاف پذیر است. اصولش ثابت اما مداخلاتش سیال است.

۳. مربی نباید فقط بداند چه چیز درست است بلکه بداند این درست را اکنون با چه مقدار با چه لحن با چه روشی اعمال کند.

۴. در تربیت باید در مقصد ثابت بود و در مسیر هوشمند و سیال.

۵. رفق نرمش به هر قیمت و در هر جا نیست بلکه رفتار متناسب با مصلحت است.

۶. تربیت تمایز میان form عمل و function .

الگوریتم رفق :

قبل از اینکه با کسی نرم یا سخت برخورد کنیم پنج پرسش مطرح کنیم:

۱ هدف چیست؟

اصلاح؟ حفاظت؟ آموزش؟ جلوگیری از ضرر؟

۲ خطر چیست؟

اگر هیچ مداخله‌ای نکنم چه اتفاقی می‌افتد؟

۳ ظرفیت مخاطب چیست؟

آیا الان توان شنیدن توضیح دارد؟

۴ کم‌ضررترین مداخله کدام است؟

نرمش؟ سکوت؟ تذکر؟ مرزبندی؟ قاطعیت؟

۵ پیامد احتمالی چیست؟

آیا من دارم او را اصلاح می‌کنم، یا فقط خودم را سبک می‌کنم؟

اصول کلی در رفق رفتاری:

۱. ثبات در ارزش‌ها

۲. ثبات در جهت نه در روش

۳. همیشه روشمند

اهل رفق بودن با (نرم بودن) فرق دارد؛ اهل رفق بودن یعنی انسان اسیر یک سبک رفتاری نشود و بتواند برای

انجام کار درست رفتار خود را هوشمندانه تنظیم کند.